

Praktijk toets kringloop kadaver

Vervolg van “Dood doet leven”

Kadavers van rund en paard in de natuur

PAARD EN RUND OP WEG NAAR WILD

Natuurlijke dood, kadaver voor de natuur ?

Uitvoering advies Risico beoordeling NVWA 2009
Toetsing in samenwerking met NVWA en Ministerie

Toets valt binnen huidige regelgeving
Betreft buitenmachtelijke kadavers
Beperkt tot aangewezen gebieden
Evaluatie na afgesproken periode

Achtergrond:

Al op 15 december 2009 schreef bureau risico beoordeling NVWA een advies om kadavers te laten liggen:

- gunstig voor biodiversiteit
- risico's worden zeer laag ingeschat
- monitoring op aantal punten wordt geadviseerd

Praktijktoets kringloop kadaver (2016) is antwoord op dit advies

Er is in Nederlandse spoor A gebieden in de afgelopen jaren al belangrijke kennis opgedaan

Wat en waarom van dit advies en deze toets ?

- | Door opschalen begrazing is bestaande regelgeving achterhaald
- | Noodzaak voor aanpassen regelgeving, inclusief nieuwe borging :
- | De ontwikkelingen bieden kansen voor de natuur
- | Zo ook voor natuurbeleving, recreatie enz.
- | Praktijk vraagt helderheid voor handhaving
- | Risicovolle situatie moet vermeden worden
- | Nederland moet zich voegen in EU regelgeving
- |

Van gehouden

naar wild...

Leven in de natuur, in natuurlijk kuddeverband, meerdere generaties, maakt de soort gededomesticeerd. Resultaat is behoefte aan meegroeïend beheer en regelgeving.

Betrokken partijen

- | Ark natuurontwikkeling
- | Gebieden: Slikken van Flakkee/Hellegatsplaten. SBB
- | Kennemerduinen en Kraansvlak .PWN, beheer Ekogron
- | Gelderse Poort. SBB, beheer Free
- | Ministerie
- | NVWA

Wat zijn aandachtspunten?

Dierziekten verspreiding

Zoönosen

Impact op bezoekers

Onderzoeks opzet praktijk toets in samenwerking met :

NVWA, inspectie,

GD, wildlife veterinair,

terreineigenaren, beheerders, Ministerie

Wat is de wet

De gezamenlijke besluiten van de maatschappij over haar organisatie en hoe haar te handhaven

De wet volgt de veranderingen in de maatschappij

Iedereen moet zich aan de wet houden

Wetten worden uitgewerkt in regelgeving , richtlijnen en protocollen

Nederlandse wet valt binnen kaders van Europese wet

Iedere Europeaan dient te streven naar biodiversiteit

Hoe is de status van dieren in de wet

Dieren zijn in principe of wild of gehouden

De wet kent geen wilde runderen en paarden

Nationaal en internationaal is aandacht voor proces van verwildering

Praktijktoets kringloop kadavers is een Nederlands voorbeeld met focus op buitenmachtelijke kadavers na natuurlijke dood

Nederland kent reeds regelgeving voor dieren in proces van verwildering

Spoor A, B,C, mate van wildheid gerelateerd aan oppervlakte

Begrip: aanpassen regels = protocol ontwikkelen op maat

Spoor B : Aanpassing is ontwikkeld voor

- geboortemelding rund
- identificatieplicht rund en paard
- transport
- manco: aangepaste regels rond dood ,zowel natuurlijk als slacht

Recente E.G. Regulation

no 142/2011, art 14

“Kadavers van landbouwhuisdieren moeten in natuur achtergelaten of ingebracht om zeldzame soorten van voedsel te voorzien”

Middels voederstations of na natuurlijke dood.

Nationale ministeries vragen aan op de lijst geplaatst te worden, Nederland nog niet aangevraagd.

NVWA schrijft toestemming voor de betreffende gebieden.

■ Koeien kijken niet begrijpend naar het slachtafval voor de gieren dat Vögelbescherming Vlaanderen voorzag. De actie bleek illegaal. 'Dat was 203 kilo vers varkensvlees dat zo op de barbecue kon, maar we moesten het afvoeren.'

Slachtafval als vogelvoer is tegen de wet

Huidige regels bij natuurlijke dood

Rund of paard gaat dood in natuur gebied: Wat gebeurt met het kadaver ?

A,B,C gebied en machtelijk of buiten- machtelijk kadaver

Spoor C = < 100 ha = 100% gehouden huisdier= machtelijk, rendac

Spoor B = > 100 ha = robuust natuurgebied,
wildlevend huisdier = rendac (mits ...)

Spoor A => 5000 ha beschouwd als wild = mag in veld blijven,
inclusief machtelijk

Buitenmachtelijk (BM) Kadaver rund of paard in spoor B :

Onvindbaar: Afmelden bij I en R

In verre staat van ontbinding: Afmelden, laten liggen = BM

Op onbereikbare plek: Afmelden, laten liggen = BM

Floristisch/faunistisch kwetsbare plek: Afmelden, verboden schade te veroorzaken = BM

Leefgebied bedreigde aaseter : EU verplicht kadavers aan te bieden = toekomst BM?

Naast wandelpad: Uitzondering :Afmelden , afvoeren, discussie zichtbaarheid

Bereikbare plaats: Afmelden , afvoeren rendac = Machtelijk

Het kadaver ligt op een onbereikbare plek
(moeras)

Onmogelijke plek

Het kadaver is al in verre staat van ontbinding

Het kadaver is al in verre staat van ontbinding

Onvindbaar

Kadaver tijdens broedseizoen

Kadaver op floristisch kwetsbare plaats

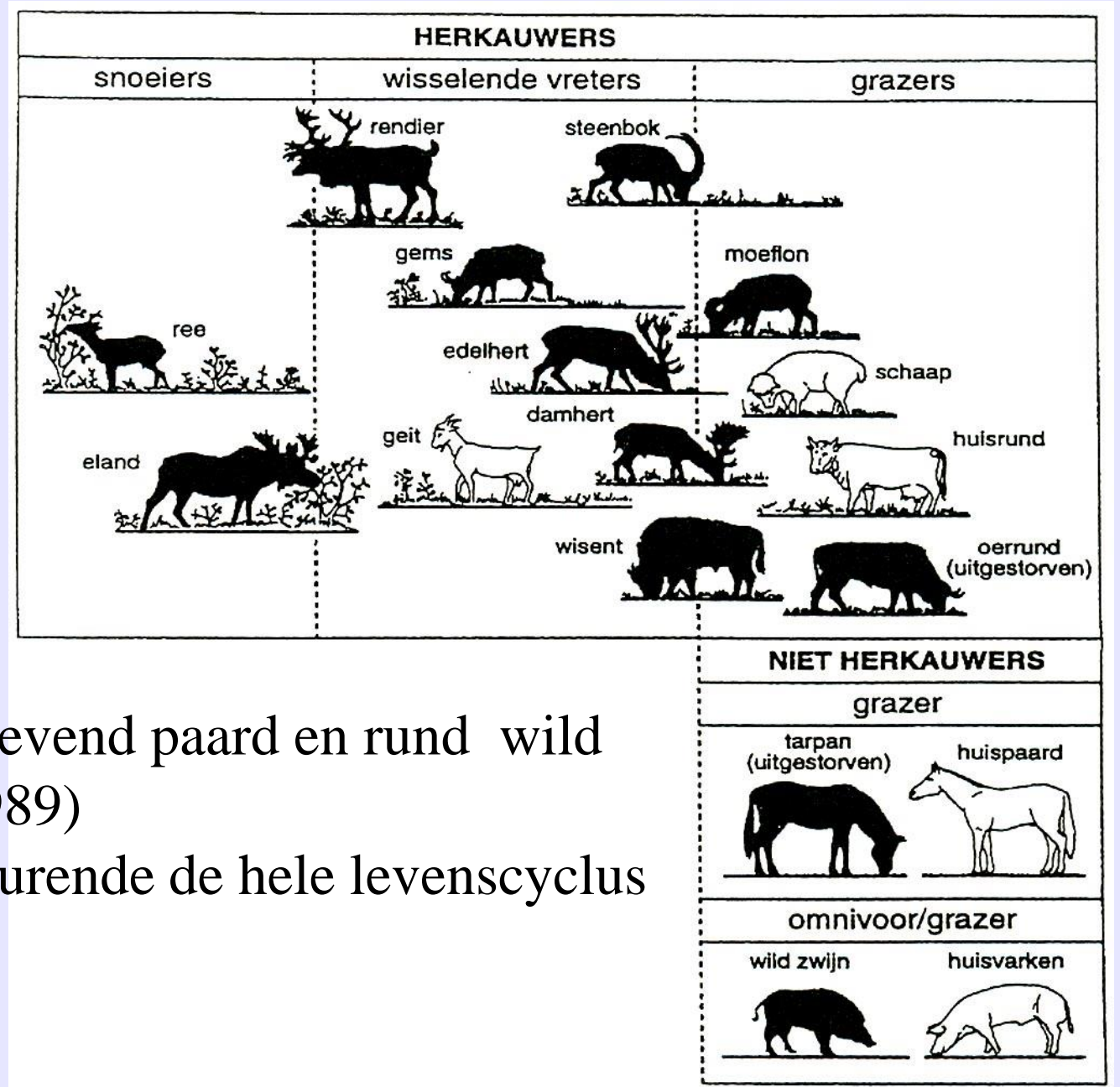
Natuurlijke dood, BM?

Kadavers?

Ecologisch aspect

Ecologisch gezien zijn natuurlijk levend paard en rund wild
Hofmann (1989)

Van belang voor de biodiversiteit gedurende de hele levenscyclus

Aandacht voor sociale aspect
rouw in de kudde

Kadaver wordt aangewezen door kudde of door betreding

Kudde houdt de wacht

Effekt op vegetatie

Aandacht voor communicatie en educatie

Dood leren accepteren

Dood is ook nieuw leven

“wilde hoeven”

Vale gieren wijken uit door voedselschaarste in Pyreneeën

OUDEWAARDE — De voorbije dagen zijn zeker honderd vale gieren gevangen in Vlaanderen. «Eerder is er minder meer valse», zegt voorzitter Jan Rutts van Vogelbescherming Vlaanderen, «af enkele jaren geleden zijn er 10 vale gieren opgemerkt in de Vlaamse Ardennen, maar normaal gezien komen die ruzzachtige vogels nooit naar deze streken». Dat ze dit weekend wel in grote getale zijn teruggekomen in Vlaanderen, heeft alles te maken met het feit dat ze omliggende woelste velden hebben natuurlijk bevoegd: de Spaanse Pyreneeën.

Zaterdag werden de eerste groepjes vale gieren gespot in Limburg (10), in de provincie Antwerpen (17) en in Mechelen (20). Gisteren werd er een gigantische groep van 64 tot 100 vale gieren naar in Oudewaarde, Krommenieuw en Urtel. Later op de avond vloegen de vogels naar Krommenieuw en Urtel, IJzere, Brugge en Groot. Daar woedden de dieren zich op en in een bos de nacht door te brengen.

UNIK «Dat er in groep vale gieren hier geïmporteerd wordt, is absoluut duister», zegt Jan Rutts van Vogelbescherming Vlaanderen. «Gewoonlijk komen vale gieren in Europa haast

altijd naar in Spanje en Portugal. In 1999 werden daar meer dan 22.000 roofvogels geïmporteerd. Het gaat om ruzzachtige vogels die gemakkelijk 13 kilo wegen. Omdat zijn ze één meter groot, staat het vliegtempo laag en zijn ze niet snel. Dat is nu meer een probleem, heeft alles te maken met de voedselschaarste in Aragón, de Spaanse provincie in de Centrale Pyreneeën. «Van oudsher had elk landbouwer in Aragón een plek waar alle kalfen van de gieren en schapen werden achtergelaten voor de gieren. Gieren kunnen een kalf een kilo in twee tot drie maanden tijd tot op het bot kauwen, vertelt Jan Rutts. «Op die manier waren de gieren eromheen verspreid van voldoende voedsel. Het probleem is dat die plek nu naar dierenkudde worden achtergelaten, de voorbije jaren zijn afgevoerd door de plaatselijke autoriteiten. Dat is het grootste probleem van de gieren. De gieren zijn nu praktisch niet meer te vinden in de landen waar ze vandaan komen. Daarom komen ze al een tijd in onze streken».

UITSTAPJE OVER GRENS TE

Vale gieren doen Nederland aan

• Een uniek beeld in Nederland: vale gieren. De roofvogels streken naar bij Voorhout. Volgens een vogelkenner zijn ze door het warme weer in de hogere luchtlagen van de oostenwind mee komen zweven en dan kan het door Kirsten Coenradie VOORHOUT, donderdag De afslag gemist of de zomer in de holt. Achillesvale gieren streken gisteren meer bij het Zuid-Hollandse plaatsje Voorhout. De helft schurilde rond in een weiland, de rest cirkelde in slowmotion rond in de lucht. Nog nooit werden zoveel van deze enorme roofvogels, die een vliegsnelheid van ruim 2,5 meter kunnen hebben, tegelijk in ons land waargenomen. Ze zijn alweer weg, vale gieren zijn ameters en kadavers zullen ze hier niet gauw vinden. Dit omdat in Nederland dode dieren binnen 24 uur verwijderd moeten zijn. «Vale gieren komen voor in de bergen van het Middelland-

honderden kijklustigen

URSEL — De vale gieren die het voorbije weekend op verschillende plaatsen in België opdoken, hebben ook gisteren nog furieus gemaakt. De 64 vogels die in het Oost-Vlaamse Urtel overnachtten, vertrokken in de voormiddag onder massale belangstelling richting Nederland. In de namiddag keerde er na een korte rustpauze op een Zeeuwse akker echter een zestigtal terug in het Vlaamse luchtruim. In totaal zouden er minstens 160 van de gigantische vogels over ons land gevlogen zijn. Kenners vermoeden dat ze uiteindelijk terug koers zullen zetten naar Spanje. De uitgehongerde dieren bijvoederen heeft naar verluidt maar weinig zin.

Publieke trekpleister, aandacht voor recreatie

Gieren restaurant, wenselijk of onnatuurlijk

Ooit een bekend beeld, zeker in buitenland

Slachtafval was voor de gieren, tot verbod EU

Slikken van Flakkee 2017

Grote aaseters , grote kadavers

Kadaver in de zomer

Kadaver in de winter

